

ПРОГРАМА
Фахового заліку при вступі на навчання для здобуття другого
(магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю К8 Пожежна безпека
(освітньо-професійна програма Пожежна безпека)
з неспоріднених спеціальностей

Завдання фахового іспиту полягає у тому, щоб оцінити знання та
вміння вступника:

знати основні засади та принципи здійснення державного нагляду
(контролю);

основні причини виникнення пожеж;

горіння речовин та матеріалів;

небезпечні фактори пожежі;

основні положення Кодексу цивільного захисту;

обов'язки громадян та посадових осіб, щодо забезпечення пожежної
безпеки;

основні вимоги до інструкцій з питань пожежної безпеки;

утримання території, будівель, приміщень;

основи протипожежного водопостачання;

класи пожеж;

знати теоретичні основи пожежної та техногенної безпеки;

знати класифікацію пожежних автомобілів;

знати призначення, мото- електроінструменту для проведення рятувальних
робіт.

Назва розділу, теми	Зміст
ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД У СФЕРІ ПОЖЕЖНОЇ ТА ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ	
Розділ 1. Правові засади запобігання надзвичайним ситуаціям	
Правові засади запобігання надзвичайним ситуаціям	- Нормативно-правове регулювання діяльності у сфері цивільного захисту. - Структура, повноваження, права та обов'язки органів і підрозділів єдиної системи цивільного захисту.
Забезпечення пожежної та техногенної безпеки.	- Теоретичні основи пожежної та техногенної безпеки.
Розділ 2. Правові засади державного нагляду (контролю) сфері пожежної	

та техногенної безпеки	
Основні принципи та способи здійснення державного нагляду	- Основні засади та принципи здійснення державного нагляду (контролю). - Вимоги Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».
Порядок планування та періодичність здійснення заходів державного нагляду (контролю)	- Планові заходи зі здійснення державного нагляду (контролю). - Позапланові заходи зі здійснення державного нагляду (контролю). - Підстави здійснення позапланових перевірок.
Розділ 3. Інформаційно – роз’яснювальна робота	
Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях	- Порядок здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.
Інформаційно-роз’яснювальна робота серед дітей.	- Порядок здійснення навчання дітей та здобувачів освіти діям у надзвичайних ситуаціях.
ОРГАНІЗАЦІЯ СЛУЖБИ І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНИХ СИЛ	
Розділ 1. Організація оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України	
Організація оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України.	- Організація оперативно-рятувальної служби ДСНС. - Види оперативно-рятувальних служб.
Розділ 2. Організація служби в пожежно-рятувальних підрозділах	
Особливості організації караульної служби.	- Призначення, завдання та організація караульної служби в оперативно-рятувальних підрозділах. - Посадові особи чергового караулу.
Розділ 3. Організація службової підготовки в органах і підрозділах оперативно-рятувальної служби ДСНС України	
Службова підготовка особового складу органів управління та підрозділів ДСНС України.	- Порядок проведення занять з особовим складом чергових караулів - Форми та види проведення занять із службової підготовки.
ПРАВОВІ ОСНОВИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ	
Розділ 1. Правова база діяльності підрозділів ДСНС України у сфері цивільного захисту	

Основні положення законодавства України у сфері цивільного захисту.	- Загальні засади політики держави в сфері цивільного захисту населення від негативних наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру.
Роль органів і підрозділів служби цивільного захисту у забезпеченні пожежної безпеки в Україні.	- Основні положення законодавства України у сфері цивільного захисту.
СПЕЦІАЛЬНЕ ВОДОПОСТАЧАННЯ	
Розділ 1. Зовнішній протипожежний водопровід	
Системи водопостачання. Зовнішнє протипожежне водопостачання.	- Поняття та види зовнішнього водопостачання. - Резервуари та водойми, насосні станції: призначення та експлуатація. - Пожежні гідранти.
Розділ 2. Внутрішній протипожежний водопровід	
Внутрішній протипожежний водопровід.	- Призначення та класифікація внутрішнього протипожежного водопроводу.
ПОЖЕЖНА ПРОФІЛАКТИКА В НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ	
Розділ 1. Загальні вимоги із забезпечення пожежної безпеки будівель та споруд	
Загальні вимоги із забезпечення пожежної безпеки будівель та споруд.	- Забезпечення пожежної безпеки. - Система запобігання пожежі. - Система протипожежного захисту.
Евакуація людей із будівель та споруд.	- Небезпечні фактори пожежі, які впливають на людей. - Визначення шляхів евакуації та евакуаційних виходів.
Протипожежні вимоги при обладнанні та утриманні систем опалення.	- Призначення та класифікація систем опалення. - Побутові опалювальні прилади, вимоги пожежної безпеки.
Розділ 2. Особливості пожежної небезпеки при проектуванні та експлуатації будівель та споруд різного призначення	
Загальні вимоги пожежної безпеки до територій, будівель, приміщень та споруд.	- Вимоги пожежної безпеки до території.
БУДІВЛІ ТА СПОРУДИ І ЇХ ПОВЕДІНКА В УМОВАХ ПОЖЕЖІ	

Розділ 1. Будівельні матеріали та їх поведінка в умовах високих температур	
Класифікація і основні властивості будівельних матеріалів в умовах пожежі.	- Поняття про роботу матеріалів в будівлях. - Фізичні властивості. - Властивості матеріалів щодо дії води. - Механічні властивості.
Розділ 2. Архітектурні конструкції будівель та споруд	
Цивільне будівництво. Класифікація будівель, вимоги до них.	- Класифікація будівель за призначенням. - Вимоги до будівель.
ЕЛЕКТРОТЕХНІКА ТА ПОЖЕЖНА ПРОФІЛАКТИКА ЕЛЕКТРОУСТАНОВОК	
Розділ 1. Пожежна профілактика електричних мереж	
Класифікація електричних мереж.	- Класифікація електричних мереж.
Розділ 3. Статистична електрика. Блискавкозахист	
Блискавкозахист будівель і споруд та вимоги до їх елементів.	- Блискавкозахист будівель та споруд.
ПОЖЕЖНА ПРОФІЛАКТИКА ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ	
Розділ 1. Теоретичні основи пожежної профілактики технологічних процесів та апаратів	
Виробничі джерела запалювання.	- Поняття джерела запалювання. Класифікація виробничих джерел запалювання. Заходи профілактики для запобігання виникнення джерел запалювання.
Запобігання поширенню аварійних ситуацій на виробництві.	- Особливості поширення аварійних ситуацій на виробництві. Причини виникнення великих пожеж.
Розділ 2. Основи техногенної безпеки технологічних процесів	
Поняття надзвичайної ситуації. Класифікація надзвичайних ситуацій.	- Основні поняття надзвичайних ситуацій та техногенної безпеки виробництв. - Класифікація надзвичайних ситуацій.
Захист населення та територій від НС техногенного характеру.	- Потенційно небезпечні об'єкти та об'єкти підвищеної небезпеки.

ПОЖЕЖНА ТАКТИКА	
Розділ 1. Основи пожежної тактики.	
Сили та засоби служби цивільного захисту.	- Сили та засоби ОРС ЦЗ в містах. - Класифікація пожежно-рятувальних автомобілів.
Види оперативних дій на пожежі, розвідка та рятування людей на пожежі.	- Зміст і сутність оперативних дій. - Мета і задачі розвідки пожежі.
ПРОТИПОЖЕЖНА, ІНЖЕНЕРНА ТА АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНА ТЕХНІКА	
Розділ 1. Вогнегасники.	
Призначення та класифікація вогнегасників. Будова, принцип роботи та характеристики вогнегасників. Правила експлуатації вогнегасників.	- Призначення, види та класифікація вогнегасників. Область застосування вогнегасників. Вимоги ДСТУ до вогнегасників. - Правила експлуатації вогнегасників. Розміщення вогнегасників на об'єкті. - Будова вогнегасників. Особливості конструкції вогнегасників різних типів. - Порядок приведення в дію вогнегасників різних типів. Маркування вогнегасників.
Розділ 2. Засоби малої механізації та аварійно-рятувальне обладнання.	
Механізований та немеханізований інструмент для проведення АРР.	- Класифікація засобів малої механізації.
Мото- та електроінструменти для проведення АРР.	- Призначення мото- електроінструменту для проведення рятувальних робіт. - Безпека праці при роботі з мото- електроінструментом.
Гідравлічне аварійно-рятувальне обладнання.	- Призначення гідравлічного аварійно-рятувального обладнання. - Безпека праці при роботі з гідравлічним аварійно-рятувальним інструментом.
Пневматичне аварійно-рятувальне обладнання.	- Призначення пневматичного аварійно-рятувального обладнання. - Безпека праці при роботі з пневматичним аварійно-рятувальним обладнанням.
Розділ 3. Пожежні автомобілі	
Пожежні автомобілі та їх призначення.	- Класифікація пожежних автомобілів та їх призначення.

Література:

1. Кодекс Цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 року № 5403-VI;
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X;
3. Закон України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності " від 5 квітня 2007 року № 877-V;
4. Закон України "Про страхування " від 7 березня 1996 року № 85/96-ВР;
5. Закон України від 2 грудня 2010 р. № 2736-VI "Про загальну безпечність нехарчової продукції";
6. Закон України "Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції" 2 грудня 2010 року № 2735-VI;
7. Закон України "Про об'єкти підвищеної небезпеки" від 18.01.01 № 2245-III;
8. Закон України "Про критичну інфраструктуру" від 16 листопада 2021 року № 1882-IX;
9. Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності" від 17.02.2011 № 3038-VI;
10. ПКМУ від 05 червня 2013 №440 "Про затвердження Порядку подання і реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки";
11. ПКМУ від 05.09.2018 р. № 715 "Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки Державною службою з надзвичайних ситуацій" ;
12. ПКМУ від 26.12.2003 №2030 "Про затвердження Порядку обліку пожеж та їх наслідків";
13. ПКМУ від 13.09.2022 № 1030 "Про деякі питання ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки";
14. ПКМУ від 07.04.2023 № 315 "Про затвердження Порядку утворення та функціонування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої пожежної охорони";
15. ПКМУ від 7.04.2023 № 314 "Про затвердження Порядку утворення та функціонування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення добровільної пожежної охорони" ;
16. ПКМУ від 13.11.2013 № 828 "Про затвердження Порядку атестації аварійно-рятувальних служб і рятувальників";
17. ПКМУ від 28.12.2016 № 1069 «Про затвердження переліку видів продукції, щодо яких органи державного ринкового нагляду здійснюють державний ринковий нагляд»;
18. ПКМУ від 26 грудня 2011 р. № 1397 "Про затвердження Порядку функціонування національної інформаційної системи державного ринкового нагляду, внесення до неї відомостей і подання повідомлень";
19. ПКМУ від 2 травня 2023 №436 "Про порядок проведення аудиту пожежної та техногенної безпеки";

20. Наказ МВС України від 22.12.2022 № 838 "Про затвердження Типової форми АКТУ, складеного за результатами проведення аудиту пожежної та техногенної безпеки";
21. Наказ МВС України від 27.07.2016 № 725 "Про затвердження Інструкції з оформлення посадовими особами ДСНС матеріалів про адміністративні правопорушення";
22. Наказ МВС України від 24.07.2017 № 621 "Про порядок спільних дій Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України під час проведення огляду місця пожежі, виявлення, припинення, попередження та розслідування кримінальних правопорушень та інших подій, пов'язаних з пожежами";
23. Наказ МВС України від 21.02.2023 № 115 "Про затвердження Порядку розроблення політики запобігання аваріям на об'єкті підвищеної небезпеки"
24. Наказ МВС України від 21.02.2023 № 114 Про затвердження Порядку розроблення звіту про заходи безпеки на об'єкті підвищеної небезпеки";
25. Наказ ДСНС України від 23.06.2022 №354 " Про затвердження Основних обов'язків державних інспекторів з нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки";
26. Наказ ДСНС України від 18.02.2022 року № 129 "Про упорядкування обліку та організації проведення перевірок" ;
27. Наказ ДСНС України від 16.08.2017 №445 "Про забезпечення ведення обліку пожеж та їх наслідків".
28. Наказ МВС від 15.01.2018 № 25 Про затвердження Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників.
29. Настанова з експлуатації транспортних засобів в органах та підрозділах ДСНС України : затверджена наказом ДСНС України №432 від 27.06.2013 р.
30. Положення про визначення та застосування спеціальних транспортних засобів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту. Затверджено Наказом Міністерства внутрішніх справ України 06 лютого 2020 року № 99.
31. Інструкція з питань здійснення відомчої реєстрації та ведення обліку транспортних засобів ДСНС: затверджена Наказом ДСНС України №482 від 25.07.2013 р.
32. Наказ МВС України від 26.04.2018 № 340 „Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж”.
33. Наказ МВС України від 10.02.2022 року №116 “Про затвердження Порядку організації внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах та підрозділах Державної служби України з надзвичайних ситуацій”.
34. Наказ МВС України від 25.09.2023 №780 „ Про затвердження порядку організації роботи органів управління та підрозділів, закладів освіти системи ДСНС під час підготовки особового складу, гасіння пожеж, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та інших небезпечних подій в умовах

екстремальних температур, задимленості, загазованості, радіоактивного, хімічного забруднення та біологічного зараження”.

35. Наказ МНС України від 07.05.2007 № 312 «Про затвердження Правил безпеки праці в органах і підрозділах МНС України».

36. ДСТУ 8828:2019 Пожежна безпека. Загальні положення.

37. ДСТУ 8829:2019 Пожежовибухонебезпечність речовин і матеріалів. Номенклатура показників і методи їхнього визначення. Класифікація.

38. ДСТУ 8855:2019 Будівлі та споруди. Визначення класу наслідків (відповідальності).

39. ДСТУ 3849:2018 Дорожній транспорт. Кольорографічні схеми, розпізнавальні знаки, написи та спеціальні сигнали оперативних, спеціалізованих та спеціальних транспортних засобів. Загальні вимоги; Зі змінами додатком №3 від 20 березня 2023 року.

40. ДСТУ Б В.2.5-82:2016. Електробезпека в будівлях і спорудах. Вимоги до захисних заходів від ураження електричним струмом.

41. ДСТУ Б.В.1.1.36-2016 Визначення категорій приміщень, будинків, та зовнішніх установок за вибухонебезпечною та пожежною небезпекою.

42. ДСТУ EN 13204:2004 Протипожежна техніка. Інструмент для проведення пожежно-рятувальних робіт. Частина 1 – Немеханізований переносний інструмент. Загальні технічні вимоги та методи випробовування.

43. ДСТУ EN 13204:2006 Протипожежна техніка. Інструмент для проведення пожежно-рятувальних робіт. Частина 2 – Механізований переносний інструмент з пневматичним приводом. Загальні технічні вимоги та методи випробовування.

44. ДСТУ EN 13204:2007 Протипожежна техніка. Інструмент для проведення пожежно-рятувальних робіт. Частина 3 – Механізований переносний інструмент з гідравлічним приводом. Загальні технічні вимоги та методи випробовування.

45. ДСТУ EN 54-1:2022 Системи виявлення пожежі та пожежної сигналізації - Частина 1: Вступ (EN 54-1:2021, IDT)

46. ДСТУ 2272:2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять.

47. ДСТУ 2273:2006 Пожежна техніка. Терміни та визначення основних понять.

48. ДСТУ 3931-99 Техніка пожежна. Рукава пожежні всмоктувальні та напірно-всмоктувальні. Загальні вимоги та методи випробувань.

49. ДСТУ 3675-98 Пожежна техніка. Вогнегасники переносні. Загальні технічні вимоги та методи випробувань. Зі Зміною № 1.

50. ДСТУ Б В.1.1-2-97 Захист від пожежі. Будівельні матеріали. Метод випробувань на займистість.

51. ДСТУ Б В.1.1-4-98 Будівельні конструкції. Методи випробувань на вогнестійкість.

52. ДСТУ EN ISO 7010:2019 Графічні символи. Кольори та знаки безпеки. Зареєстровані знаки безпеки.

53. ДСТУ ISO 23601:2019 Ідентифікація безпечності. Знаки на планах евакуації.

54. ДБН В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва.

55. ДБН В.2.2-11-2002 Будинки і споруди. Підприємства побутового обслуговування. Основні положення.
56. ДБН В.2.2-15:2019 Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення.
57. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування і забудова території.
58. ДБН В.2.2-9:2018 Громадські будинки та споруди.
59. ДБН В.2.5-64:2012 Внутрішній водопровід та каналізація.
60. ДБН В.2.5-74:2013 Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди.
61. ДБН В.2.5 - 67:2013 Опалення, вентиляція та кондиціонування.
62. ДБН В.2.5-56:2014. Інженерне обладнання будинків і споруд. Система протипожежного захисту. Зі змінами №1.
63. СНіП 2.09.02-85* Виробничі будинки.
64. НАПБ А.01.001-2014 Правила пожежної безпеки в Україні.
65. НПАОП 40.1-1.32-01 Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок.
66. НПАОП 40.1-1.21-98. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів;
67. Довідник керівника гасіння пожежі. К.: УкрНДІ ЦЗ, 2015. 363 с.